

มอ. หลายวิทยาเขต ดีจริงหรือ

นำเสนอโดย

ผศ. ผดุงยศ	ดวงมาลา	รองอธิการบดีวิทยาเขตปัตตานี
ผศ. มะเนาะ	ยูเดิน	คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
อาจารย์ปัญญา	ยวนแหล	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง
อาจารย์ปราโมทย์	กระมุท	ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการ

วันพุธที่ 19 มกราคม 2537

ณ ห้องฉายภาพยนตร์ ฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี
สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

จากการที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ครอบคลุม 25 ปี และมีแนวโน้มที่จะมีวิทยาเขตเพิ่มขึ้นนั้น เพื่อให้บุคลากรในมหาวิทยาลัยได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเรื่องนี้ การพูดคุยเรื่อง มอ. หลายวิทยาเขตดีจริงหรือ จึงเกิดขึ้น

ราชบัณฑิตยสถาน ได้บัญญัติคำว่าวิทยาเขตขึ้นเพื่อใช้สำหรับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดปัตตานี ซึ่งเมื่อก่อนใช้คำว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ศูนย์ปัตตานี พ.ศ. 2517 เปลี่ยนจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ศูนย์ปัตตานี เป็นมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ความหมายของวิทยาเขต คือเขตการศึกษาที่มีหน่วยงานเทียบเท่าระดับคณะ 2 คณะขึ้นไป (พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2522) ปัจจุบันขณะที่มอ. ครอบคลุม 25 ปี มี 2 วิทยาเขตและ 2 โครงการจัดตั้ง 2 วิทยาเขตคือ วิทยาเขตขนาดใหญ่ และ วิทยาเขตปัตตานี 2 โครงการจัดตั้งวิทยาเขต คือ โครงการจัดตั้งวิทยาเขตภูเก็ต และโครงการจัดตั้งวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี รวมทั้งโครงการขยายเขตการศึกษาที่จังหวัดตรัง

ผลดีของการมีหลายวิทยาเขต

1. การตั้งวิทยาเขตง่ายกว่าการตั้งมหาวิทยาลัย ซึ่งนโยบายของรัฐบาลพยายามให้มหาวิทยาลัยตั้งวิทยาเขต มากกว่าการตั้งมหาวิทยาลัยด้วย
2. การมีหลายวิทยาเขต จะเป็นผลดีต่อชุมชนและสังคม เพราะการตั้งมหา-

วิทยาลัยมีชั้นตอนมากยุ่งยาก การตั้งวิทยาเขตชั้นตอนไม่ยุ่งยาก สามารถทำงานได้เบ็ดเสร็จ ในสาขาวิชาที่แต่ละวิทยาเขตรับผิดชอบ ไม่จำเป็นต้องตั้งผู้บริหารจากส่วนกลาง อย่างตัวอย่างของมหาวิทยาลัยมิสซูรี สหรัฐอเมริกา ที่มีวิทยาเขต 4 แห่ง แต่ละที่จะมีลักษณะของมหาวิทยาลัยเต็มตัวเท่ากัน จะเน้นคณะที่เด่นในแต่ละที่ ผู้บริหารสูงสุดมีคนเดียว อีก 4 วิทยาเขตจะมีผู้บริหารรับผิดชอบ โดยมี สภามหาวิทยาลัย เป็นหน่วยงานที่กำหนดนโยบายที่เดียว

3. การมีหลายวิทยาเขตทำให้ประหยัดในเรื่องการลงทุน และทรัพยากรเพราะสามารถที่จะพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันได้

ข้อจำกัดของการมีหลายวิทยาเขต

1. การที่มีผู้บริหารกลาง พร้อมหน่วยงานส่วนกลางอยู่ที่วิทยาเขตใหญ่ ก็จะมีเฉพาะสิ่งที่ใกล้ชิดตัว วิทยาเขตอื่นจะเป็นเรื่องรองไป เวลาจัดสรรงบประมาณ ผู้ที่มีส่วนในการพิจารณามักจะมองส่วนที่ใกล้ชิดตัวมากกว่าภาพรวมทั้งหมด ดังนั้นผู้บริหารควรจะมาจากการเลือกในหลายวิทยาเขต และมีคุณธรรมของการบริหาร มีภาพรวมในการบริหาร

2. การจัดสรรงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลางพิจารณาให้แต่ละมหาวิทยาลัย โดยไม่ได้มองว่ามหาวิทยาลัยแต่ละที่มีความแตกต่างกันอย่างไร โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยที่มีหลายวิทยาเขตจะมีปัญหาเรื่องงบประมาณ

นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะในการนี้อีกด้วยว่า ควรมีคณะกรรมการของมหาวิทยาลัย โดยเลือกจากวิทยาเขตต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่ในการบริหารมหาวิทยาลัยทุกวิทยาเขตในส่วนนโยบาย วิทยาเขตแต่ละแห่งก็จะมีผู้บริหารที่มาจากกาเลือกตั้งภายในวิทยาเขตทำหน้าที่บริหาร

และปัจจุบันปัญหาของการมีหลายวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เนื่องจากไม่ได้มีการทำตามพระราชบัญญัติของมหาวิทยาลัยในประเด็นทุกวิทยาเขตจะต้องมีสำนักงานอธิการบดีของแต่ละวิทยาเขต และมีหน่วยงานกลางต่าง ๆ รวมอยู่

อย่างไรก็ตาม การที่มหาวิทยาลัยจะมีหลายวิทยาเขตหรือไม่ก็ตาม สิ่งหนึ่งที่ต้องยึดถือก็คือ มหาวิทยาลัยได้ทำหน้าที่รับใช้ชุมชนและสนองตอบความต้องการของประเทศชาติ อย่างเต็มกำลังความสามารถแล้วหรือยัง
